REGERINGSRÄTTENS
DOM

Mål nr
3168-09

meddelad i Stockholm den 30 december 2009

HEMLIG
jämlikt 27 kap. 1 mom 4 § OSL
2009-12-30 MKJ
sign
REGERINGSRÄTTEN

KLAGANDE
Skatteverket
171 94 Solna

MOTPARTER
[redacted]

Ombud: [redacted]

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE
Skatterättsnämndens beslut den 16 april 2009 i ärende dnr 27-08/D, se bilaga

SAKEN
Förhandsbesked angående inkomstskatt

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Wallingatan 2

Expeditionstid
09:00-12:00
13:00-15:00

Telefon
08-561 676
Telefax
08-561 678

REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Regeringsrätten ändrar endast på så sätt Skatterättsnämndens förhandsbesked att Regeringsrätten förklarar att utdelning och realiserad värdeförändring på aktierna ska hänföras till inkomstslaget kapital.

Regeringsrätten förordnar att sekretessbestämmelserna i 27 kap. 1 och 4 §§ offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara tillämpliga på uppgifter som har tagits in i denna dom utom i fråga om vad som står under rubrikerna Regeringsrättens avgörande och Skälen för Regeringsrättens avgörande.

YRKANDEN M.M.

Skatteverket yrkar att Regeringsrätten, med ändring av Skatterättsnämndens förhandsbesked, besvarar de ställda frågorna enligt följande.

1. Värdeuppgång från aktieteckningen ska tas upp i inkomstslaget tjänst när förfoganderättsinskränkningarna upphör.
2. Värdenedgång från aktieteckningen leder till lägre beskattning i tjänst när förfoganderättsinskränkningarna upphör.
3. Utdelning på sökandenas aktier ska tas upp i inkomstslaget tjänst när utdelningen är tillgänglig för lyftning.
4. Ovanstående svar ändras inte om erlagt pris skulle understiga marknadsmässigt pris eftersom ett förvärv i värdepappersregelns mening inte skett förrän vid förfoganderättsinskränkningarnas upphörande. Hur eventuell beskattning ska ske får i stället bedömas vid den tidpunkten.

Skatteverket anför bl.a. följande. En värdepappersförmån som villkorats av förfoganderättsinskränkningar som är mer långtgående än vad som följer av RÅ 1986 ref. 36 får anses innebära att ett förvärv i den mening som avses i värdepappersregeln i 10 kap. 11 § första stycket inkomstskattelagen (1999:1229), IL, inte skett. Det innebär att begränsningar som gäller åtminstone krav på fortsatt anställning, krav på återlämnande av aktier när mottagaren slutar sin anställning under löpande kvalifikationstid (skadeståndsskyldighet) samt pantsättning under kvalifikationstiden ska medföra uppskjuten beskattning. Aktierna ska inte anses förvärvade förrän aktieägaravtalet upphör, dvs. efter börsnotering eller försäljning.

[redacted]

och [redacted] bestrider bifall till överklagandet och anför bl.a. följande. Rättsläget är klart när det gäller detta mål. Har den skattskyldige förvärvat värdepapper, såsom aktier, sker beskattning enligt värdepappersregeln oberoende av om förvärvet är förenat med förfoganderättsinskränkningar (RÅ 2002 ref. 78). I de fall där beskattningstidpunkten skjutits upp har antingen instrumentet på grund av dess villkor inte ansetts utgöra värdepapper eller så har några värdepapper aldrig överlåtits till den anställde (se t.ex. RÅ 1996 ref. 92).

SKÄLEN FÖR REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

De i målet aktuella begränsningarna i möjligheterna att förfoga över aktierna kan enligt Regeringsrättens mening inte leda till en senareläggning av tidpunkten för anskaffningen av aktierna. Det saknas därför anledning att ändra Skatterätts-

nämndens förhandsbesked i annat avseende än vad som följer av kvoteringsreglerna i inkomstslaget kapital (se t.ex. 42 kap. 15 a § IL).

Gustaf Sandström

Nils Dexe

Anna-Karin Lundin

Annika Brickman

Anita Saldén Enérus

Ulrika Lundström

Beredningschef

Avd I

Föredraget 2009-10-28

Målet har föredragits av regeringsrättssekreteraren Bertil Idarsson.

Bilaga

SKATTERÄTTSNÄMNDENS FÖRHANDSBESKED

meddelat den 16 april 2009

Dnr 27-08/D

HEMLIG
enl: 7 kap 1 § Sekrl 1980:100
SKATTERÄTTSNÄMNDEN

SÖKANDE [redacted]

Ombud [redacted]

MOTPART Skatteverket
171 94 Solna

SAKEN Inkomstskatt

Ansökan med kompletteringar: Bilaga A (17 s.).

FÖRHANDSBESKED (frågorna 1-4)

Realiserad värdeförändring och utdelning på aktierna efter den tidpunkt då de förvärvats vid teckningen ska tas upp och – i förekommande fall – dras av i inkomstslaget kapital.

Adress
Brunnsgränd 4
111 30 Stockholm

Telefon
010 - 574 79 57

Telefax
08-21 06 19

E-postadress
kansliet@skatterattsnamnden.se

MOTIVERING

Under år [redacted] började sökandena, med undantag för [redacted] att planera för att starta en egen verksamhet på [redacted] och i samband därmed lämnade de sina dåvarande anställningar. I juni [redacted] undertecknade de och en [redacted] riskkapitalfond, [redacted], en avsiktsförklaring att starta ett [redacted] bolag.

I november samma år ingick dessa parter ett aktieägaravtal som innebär att de gemensamt ska äga aktierna i ett holdingbolag tillsammans med [redacted]. Holdingbolaget ska via ytterligare ett holdingbolag helt eller nästan helt äga det bolag vari verksamheten ska bedrivas. Bolagen ifråga är svenska aktiebolag som förvärvades som s.k. lagerbolag. Under [redacted] anställdes sökandena i verksamhetsbolaget. Verksamheten startades i början av år [redacted]. I anslutning därtill tecknade sökandena nyemitterade aktier i holdingbolaget, vilka betalades kontant i [redacted] till samma pris per aktie som [redacted] betalat vid sitt förvärv. Sökandena gick också i begränsad omfattning i personlig borgen för bolagets upplåning. Det tidigare aktieägaravtalet ersattes av ett nytt avtal i [redacted].

När den sjätte sökanden, [redacted], påbörjade sin anställning i verksamhetsbolaget [redacted] erbjöds han att bli delägare i holdingbolaget. Han tillträdde aktieägaravtalet och tecknade nyemitterade aktier i bolaget månaden därpå till samma pris som övriga delägare betalat vid sina förvärv. Han betalade aktierna kontant påföljande månad.

Sedan dess äger [redacted] av aktierna i holdingbolaget medan sökandena och [redacted] äger återstoden till i huvudsak lika delar. Alla aktier är av samma slag. Som förutsättning för förhandsbeskedet gäller vidare bl.a. att sökandena har alla de rättigheter som följer av aktiebolagslagen (2005:551) såsom rösträtt och rätt till utdelning samt att de uppbär marknadsmässig lön.

Beträffande aktieägaravtalet har sökandena uppgett bl.a. följande. Avtalet syftar till att bekräfta att delägarna är ense om att gemensamt bedriva och utveckla verksamheten mot ett bestämt mål, nämligen en försäljning eller börsnotering. Delägarna är bundna av avtalet t.o.m. utgången av år [redacted] om inte en försäljning eller börsnotering sker dessförinnan. Avtalet innehåller vissa begränsningar i sökandenas möjligheter att förfoga över aktierna, bl.a. följande.

- Överlåtelse av aktier (utom till vissa närstående) kräver övriga ägares samtycke. [redacted] har dock rätt att fritt sälja upp till [redacted] av sina aktier till andra institutionella investerare.
- Övriga aktieägare har under vissa omständigheter rätt att köpa en delägares aktier för ursprungligt inköpspris om (i) en sökande själv slutar sin anställning (av annat skäl än att verksamhetsbolaget väsentligt brutit mot anställningsavtalet) eller (ii) verksamhetsbolaget säger upp anställningen på annan saklig grund (avtalsbrott) än arbetsbrist, t.ex. engagemang i konkurrerande verksamhet.
- Avtalet innehåller också vissa bestämmelser om frånträde av viss andel av aktierna för anskaffningspris vid dödsfall eller långvarig arbetsoförmåga som inträffar före utgången av år [redacted] där andelen successivt minskar från [redacted] till [redacted] under åren [redacted]

Sökandenas aktier är pantsatta som säkerhet för förpliktelserna enligt avtalet.

De inledande frågorna gäller dels hur och vid vilken tidpunkt värdeuppgång eller värdenedgång på aktierna räknat från den civilrättsliga förvärvstidpunkten (aktieteckningen) ska tas upp eller dras av (frågorna 1 och 2), dels hur utdelning ska beskattas (fråga 3). Som förutsättning för dessa frågor gäller att sökandena förvärvat sina aktier för marknadsmässigt pris. Vidare frågas huruvida svaren på frågorna 1 – 3 ändras om det av sökandena betalade förvärvspriset skulle bedömas understiga marknadsmässigt pris (fråga 4).

Sökandena anser att aktierna även i skattemässigt hänseende ska anses förvärvade av dem vid aktieteckningen vilket leder till att därefter uppkommen vinst eller förlust och utdelning på aktierna är hänförliga till inkomstslaget kapital oavsett om aktierna har förvärvats till marknadspris eller skulle bedömas ha förvärvats till ett lägre pris.

Skatteverket inställning är att förfoganderättsinskränkningarna enligt aktieägaravtalet, bl.a. pantsättningen, är så långtgående att aktierna inte i något av fallen kan anses förvärvade förrän avtalet upphör vilket medför att värdeförändring och utdelning fram till den tidpunkten är hänförliga till inkomstslaget tjänst.

Skatterättsnämnden gör följande bedömning.

Sökandena har sinsemellan och med huvudaktieägaren till holdingbolaget samt övrig delägare ingått aktieägaravtal. Avtalet syftar till att utveckla den verksamhet som startats så att den kan avyttras eller börsnoteras före utgången av år [redacted]. Det bygger bl.a. på att sökandena ska vara anställda i verksamhetsbolaget under denna tid. För att skapa garantier för att så sker har sökandenas aktier försetts med förfoganderättsinskränkningar. De innebär att

sökandena dessförinnan har begränsade möjligheter att faktiskt realisera en eventuell värdeuppgång på aktierna.

Den fråga som först ska bedömas är om sökandena, som de själva menar, ska anses ha förvärvat aktierna i holdingbolaget vid teckningstidpunkten eller vid den senare tidpunkt när förfoganderättsinskränkningarna enligt aktieägaravtalet upphör.

Praxis ger uttryck för att det föreligger ett skattemässigt förvärv av aktier vid avtalstidpunkten om det med hänsyn till avtalets innehåll kan anses stå klart att det är parternas avsikt att den anställde ska bli slutlig innehavare av aktierna när uppställda förfoganderättsinskränkningar upphör (RÅ 2002 ref. 78 jfr med prop. 1989/90:50 s. 74 och RÅ 1986 ref. 36).

En bedömning av parternas avsikt får göras bl.a. mot bakgrund av inskränkningarna i rätten att förfoga över aktierna. Om avtalet innehåller betydande inskränkningar i förfoganderätten minskar sannolikheten för att ett förvärv ska anses ha skett. Det skulle exempelvis beroende på omständigheterna kunna vara fallet om begränsningarna gäller under en så lång tid att osäkerheten är påtaglig om anställningen kommer att bestå under hela avtalstiden.

I förevarande fall inger avtalstidens längd inte några sådana betänkligheter. Vidare innebär avtalet att sökandena har rätt till utdelning och rösträtt avseende aktierna. Andra omständigheter som får anses tala för sökandenas uppfattning är att de har planerat att tillsammans starta den aktuella verksamheten och att de har tillskjutit lika mycket kapital per aktie i holdingbolaget som huvudaktieägaren och övrig delägare samt att de i viss utsträckning har gått i personlig borgen för bolagets skulder. Med hänsyn härtill delar Skatterättsnämnden inte Skatteverkets uppfattning att inskränkningarna sammantaget, där verket särskilt har framhållit den omständigheten att sökandena pantsatt aktierna som säkerhet för sina förpliktelser enligt avtalet, medför att något förvärv inte ska anses ha skett vid avtalstidpunkten.

Mot bakgrund av det anförda finner Skatterättsnämnden att sökandena ska anses ha förvärvat aktierna vid aktieteckningen. Härav följer att framtida realiserad värdeförändring och utdelning ska hänföras till inkomstslaget kapital. Anledning att behandla [redacted] aktieförvärv på annat sätt föreligger enligt nämndens uppfattning inte.

Det sagda bör gälla oavsett om det pris som sökandena har betalat motsvarar marknadspris eller skulle kunna bedömas understiga detta. Vid kapitalvinstbeskattningen utgörs anskaffningsutgiften av faktiskt betalat teckningspris eller

det högre pris som kan följa av att aktierna delvis anses förvärvade som en löneförmån enligt 10 kap. 11 § inkomstskattelagen (1999:1229).

GILTIGHET

Beskedet avser 2009-2012 års taxeringar. Upplysningar om förutsättningarna för dess tillämplighet finns i Bilaga B.

AVGIFT

6 000 kr för var och en av sökandena.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Upplysningar om hur man överklagar ett förhandsbesked finns i Bilaga B.

På Skatterättsnämndens vägnar

Peder André

Jacob M. Roupe

Beslutande: André, ordf., Svanberg, Dahlberg, Gäverth, Påhlsson, Sjökvist, Werkell

Sekreterare, tillika föredragande: Roupe

Fotokopiens överensstämmelse med original